

ЛІТЕРАТУРА

1. Kimura Sh. et al. What is the evidence for medical school applicants' reasons for choosing medicine? A qualitative study. 2023. Режим доступу: <https://assets.researchsquare.com/files/rs-2735160/v1/064aff98-a2c0-4ac8-9b48-cf947fe17417.pdf?c=1690915046> (21.08.2023)
2. Mc Harg J., Mattick K., Monrouxe L. Why people apply to medical school: Implications for widening participation activities. *Medical education*. 2007. Vol. 41. Is. 8. P. 815-821. Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2923.2007.02798.x> (21.08.2023)
3. Nakasujja N. et al. What Influences Students Choice for Health Professions Education at Makerere University? *Adv. Med. Educ. Pract.* 2021. Vol. 12. P. 1499-1504. Режим доступу: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.2147/AMEP.S307328> (21.08.2023)
4. Picton A., Greenfield S., Parry J. Why do students struggle in their first year of medical school? A qualitative study of student voices. *BMC Med Educ.* 2022. Vol. 22. Режим доступу: <https://bmcmmededuc.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12909-022-03158-4> (21.08.2023)
5. Wu H. et al. Medical students' motivation and academic performance: the mediating roles of self-efficacy and learning engagement. *Medical education online*. 2020. Vol. 25. Режим доступу: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7144307/pdf/ZMEO_25_1742964.pdf (21.08.2023)

МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО СВИТОГЛЯДУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ

Ніколайчук Г. Р.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Марчук О. О.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

На сьогодні перед педагогами дошкільної ланки освіти стоїть завдання надзвичайної ваги – виховати патріота – громадянина своєї Батьківщини, культурну, освічену людину, яка гідно представлятиме свою державу у всесвітній спільноті.

Головним завданням педагогів є – виховати свідомого патріота і громадянина, сформувати в дитини комплекс певних знань, особистісних якостей і рис характеру, що є основою власного способу мислення та спонукальною силою у повсякденних діях, вчинках, поведінці.

Наукові основи поняття «патріотизм» розглядалися в працях багатьох дослідників у галузі соціології, філософії, психології та педагогіки. Це такі

науковці, як Н. Анісімов, В. Афанасьєв, І. Бех, Г. Біленька, Г. Бугайцева, В. Вугрич, Є. Голибард, П. Ігнатенко, Ф. Константинов, Л. Кошуга, В. Лебединський, О. Леонтєв, Л. Міщенко, О. Павелко, Р. Петронговський, А. Русецький, В. Сластьонін, М. Терентій, К. Чорна та ін.

Дослідниця Т. Анікіна розглядає поняття «патріотизм» як потребу та спроможність особистості до взаємодії із соціально-культурним досвідом певної народності або національної спільноти. При цьому слід визначати своєрідність та значущість означеного феномену культури для загальнонародської культури, що надає можливість людині аналізувати роль культури для себе та себе в контексті культури, історії та сьогодення свого народу [1, с. 4].

Основними напрямками патріотичного світогляду дошкільників є: формування уявлень про сім'ю, родину, рід і родовід; краєзнавство; ознайомлення з явищами суспільного життя; формування знань про історію держави, державні символи; ознайомлення з традиціями і культурою свого народу; формування знань про людство [2, с. 6].

На наш погляд, головним засобом формування патріотичного світогляду старших дошкільників є музейна педагогіка, яка забезпечує передавання культурного досвіду нашого народу через педагогічний процес в умовах музейного середовища.

Музейна педагогіка розглядає музей, як місце, де виховуються патріотичні почуття, відчуття приналежності до свого українського народу.

Оскільки діти дошкільного віку не є частими відвідувачами музеїв, доцільним є створення у закладі дошкільної освіти музейного середовища, а саме музейного осередка (міні-музею).

Міні-музей – це осередок, що оформлений відповідно до певної теми. Це можуть бути етнографічні українські куточки, в якому розмішені національні символи, народний одяг, речі побуту з елементами українського орнаменту, дитячі патріотичні роботи (малюнки, аплікації тощо). Особливістю таких міні-музеїв є участь у їх створенні дітей і батьків. Таким чином діти дошкільного віку відчують свою причетність до міні-музею: вони беруть участь в обговоренні його тематики, приносять з дому експонати та вироби.

Не менш важливу роль у формуванні патріотичного світогляду дошкільників відіграють інтегровані заняття в міні-музеї, які включають у себе і розповідь педагога, і демонстрацію музейного предмета (або слайдів, репродукцій, фотографій), і використання музичного супроводу, і елементи драматизації та ігри, і продуктивні види діяльності (малювання, ліплення, аплікація), і мовленнєву творчість, і дослідницьку діяльність.

Таким чином, використання музейної педагогіки сприяє формуванню патріотичних почуттів та національної свідомості дошкільників. Формування у дітей дошкільного віку основ патріотизму пов'язане із розвитком у них патріотичних почуттів – важливого прояву ставлення людини до своєї батьківщини та рідного краю. Патріотичні почуття мають свою специфіку, вони належать до вищих духовно-моральних утворень, вони формуються з певних ставлень до довкілля, до себе, до інших людей.

Складовими патріотичних почуттів є: почуття приналежності до свого народу та держави; повага до історії свого народу, його традицій, менталітету, вірувань;

гордість за героїчні подвиги минулого та сьогодення; шанування рідної мови; любов до рідної природи тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анікіна Т. О. Патріотичне виховання майбутніх учителів музики засобами художнього краєзнавства : автореф дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки»; Інс-т педагогіки АПН України. Київ, 1993. 29 с.
2. Бех І. Д. Виховуємо патріотизм як почуття і цінність. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2016. № 6. С. 4-8.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ УСТАНОВКИ НА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

Овдійчук В. А.

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Якісне реформування освіти забезпечують висококваліфіковані педагоги, які вміють компетентно вирішувати проблеми, що виникають у професійній діяльності за допомогою критичного осмислення інформації, її аналізу та об'єктивної інтерпретації, виокремлення фактів, встановлення достовірності тощо. Вважаємо, що основою необхідних компетентностей є критичне мислення, яке і забезпечує становлення сучасного вчителя, зокрема, учителя інформатики.

Проблему розвитку критичного мислення висвітлено у працях А. Авершина, В. Джеймса, Дж. Дьюї, Л. Киенко-Романюк, Д. Клустера, М. Ліпмана, Р. Поля, О. Пометун, М. Починкової, Ч. Темпла, С. Терна, О. Тягла, Т. Хачумян, Д. Халперн, Я. Чаплака, Т. Яковенко та інших вчених. Так Д. Халперн пише, що рівень розвитку критичного мислення залежить як від індивідуальних особливостей мислення здобувачів освіти, так і від умов освітнього середовища, в яких вони перебувають. Крім того, одним із важливих компонентів критичного мислення є розвиток установки на те, щоб мислити критично і готовності до цього [7].

У словнику української мови термін «установка» розкривається як «зумовлена попереднім досвідом готовність людини до виконання певної діяльності; спрямованість діяльності організму або якогось його органу».[4, с. 497]. Отже, якщо йде мова про критичне мислення, то установку на критичне мислення ми будемо розуміти як готовність майбутніх учителів інформатики до застосування навичок критичного мислення під час різних видів діяльності – навчальної, професійної та ін. Адже для педагога важливо не тільки опанувати уміння, які притаманні людині з критичним мисленням, але й застосовувати їх на практиці. Потрібно бути готовим планувати свою педагогічну діяльність, проявляти гнучкість мислення, наполегливість, виправляти свої помилки, здійснювати пошук компромісних рішень, готовим до самоусвідомлення та усвідомлення власного процесу мислення [7; 6; 2]. Опіраючись на дослідження науковців [3]